

สารจากประธานสภาคณาจารย์	2
การขับเคลื่อน WHO Patient Safety Curriculum ให้กับสถาบันการศึกษา ประเทศไทย	3
เก็บเรื่องมาเล่า	4
สภาคณาจารย์กับการร่วมขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยมหิดล สู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลกเพื่อปัญญาของแผ่นดิน	6
บรรณาธิการแถลง	8

สารจากประธานสภาคณาจารย์

โดย รศ.พญ.วรรณฯ ศรีโรจนกุล

ณ เวลานี้ในสื่อสังคมออนไลน์ของมหาวิทยาลัยมหิดล รวมถึงแวดวงสังคมการศึกษา มหาวิทยาลัยต่างๆ ไม่มีใครไม่ทราบเรื่อง “อาจารย์สาวมหิดลหนีการชดใช้ทุน” ทั้งภระมหาศาลให้แก่ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นอาจารย์ที่ให้โอกาสการศึกษานี้แก่เธอ รวมทั้งเพื่อน ๆ อาจารย์ของเธอทั้งหมด 4 คน รายละเอียดของเรื่องนี้ท่านสามารถอ่านได้จากสื่อสังคมออนไลน์ หลายท่านคงสงสัยว่าบิดา มารดาและครอบครัวของ “เธอ” (ไม่อยากจะเรียกว่าอาจารย์อีกต่อไป) ผู้นี้อยู่ที่ไหน ทำไมจึงไม่มารับผิดชอบการชดใช้ทุนนี้ ก็คงต้องบอกว่าเป็นชะตากรรมของเหล่าอาจารย์ที่มีใจปรารถนาดี มีจิตส่งเสริมให้ศิษย์ หรือเพื่อนอาจารย์ด้วยกันได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ได้ศึกษาเล่าเรียนต่อต่างประเทศเพื่อนำความรู้กลับมาทำประโยชน์ให้คณะและมหาวิทยาลัยท่านเหล่านั้นจึงรับเป็นผู้ค้าประกันแทนบิดา มารดา เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นนานแล้ว ตั้งแต่ปี 2537 ปัจจุบันการทำสัญญาค้าประกันของ กพ. บังคับให้บิดา มารดา หรือญาติสายตรงเป็นผู้ค้าประกันก่อน ถ้าไม่มีจึงใช้บุคคลภายนอกแทน เรื่องการหนีทุนจึงเกิดขึ้นน้อยลง

ในส่วนของสภาคณาจารย์จะมีการเคลื่อนไหวหรือช่วยเหลือผู้ค้าประกันที่เดือดร้อนได้อย่างไรบ้าง เรื่องการฟ้องเรียกเงินจากผู้ค้าประกันก็คงจะแก้ไขไม่ได้ เพราะเป็นไปตามสัญญาที่ผู้ค้าประกันเขียนไว้ชัดเจนว่า

จะยินดีชดใช้ทุนแทนทุกประการ โดยมีต้องเรียกหรือฟ้องผู้รับทุนก่อน ส่วน “การเยียวยา” ก็น่าจะช่วยกันได้ ซึ่งเรื่องนี้สภาคณาจารย์จะนำไปศึกษาและปรึกษากับสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหิดล สภามหาวิทยาลัยเพื่อหาแนวทางให้ความช่วยเหลือหรือบรรเทาความเดือดร้อนเท่าที่จะทำได้ต่อไป

อีกเรื่องที่สำคัญและถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติกันสืบมาเมื่อมีการเปลี่ยนคณะกรรมการ หรือผู้นาองค์การใหม่ ก็คงต้องมีการพบปะพูดคุยกันเพื่อให้ต่างฝ่ายต่างได้แลกเปลี่ยนนโยบาย หรือแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน ในการนี้สภาคณาจารย์ของเราจึงได้รับเกียรติจากท่านอธิการบดีที่ได้สละเวลา มาตอบข้อซักถามต่าง ๆ ของสมาชิกฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและถูกต้อง ทำงานประสานกันได้ดี เนื่องจากเวลาที่มีจำกัด ท่านอธิการบดีจึงขอโอกาสสมาชิกฯ ในนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยในอีก 3 ปีข้างหน้า ให้สมาชิกฯ ทราบอีกครั้ง ซึ่งสภาคณาจารย์รู้สึกยินดีและขอบคุณในไมตรีจิตของท่านที่เห็นความสำคัญของสภาคณาจารย์ และพวกเราที่พร้อมที่จะเดินตามแนวนโยบายของท่านเพื่อให้มหาวิทยาลัยมหิดลก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลกต่อไป

Mahidol University
Wisdom of the Land

กองทรัพยากรบุคคล ร่วมกับสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ขอเชิญอาจารย์และผู้สนใจทุกท่าน เข้าร่วมฟังการเสวนาวิชาการ

เรื่อง “เขียนหนังสือ/ตำราอย่างมีเทคนิค พิชิตตำแหน่งทางวิชาการ”

โดย ศาสตราจารย์ นพ.บรรจง มไหสวริยะ รองอธิการบดี
ศาสตราจารย์ นพ.วชิร คชการ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

วันพฤหัสบดีที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 เวลา 13.00 – 16.00 น.
ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ 60 ปี คณะเวชศาสตร์เขตร้อน

สอบถามรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่ คุณจุฑาภรณ์ โรจนวิทยาธร
โทรศัพท์ 0-2849-6388 อีเมล jutaporn.rwt@mahidol.ac.th

การขับเคลื่อน

WHO Patient Safety Curriculum

ให้กับสถาบันการศึกษาประเทศไทย

โดย รศ.ดร.รก.ปราโมทย์ ตระกูลเพียรกิจ

สมาชิกสภาคณาจารย์และประธานสภาอาจารย์ คณะเภสัชศาสตร์

อนุกรรมการพัฒนาหลักสูตรคุณภาพและความปลอดภัยของผู้ป่วย

ภายใต้ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย (ศศภท)

“Patient safety definition: the reduction of risk of unnecessary harm associated with health care to an acceptable minimum.” (อ้างอิงจาก http://www.who.int/patientsafety/education/curriculum/course1a_handout.pdf) ซึ่งได้มีการแปล “ความปลอดภัยของผู้ป่วย” เป็นภาษาไทยคือ “การลดความเสี่ยงของอันตรายที่หลีกเลี่ยง ซึ่งสัมพันธ์กับการบริการสุขภาพ ให้อยู่ในระดับที่น้อยที่สุด ที่จะยอมรับได้” [สมพันธ์ ทักษนิยม และ นิตย์ ทักษนิยม บรรณาธิการ. คู่มือหลักสูตรความปลอดภัยของผู้ป่วยขององค์การอนามัยโลก: ฉบับสหวิชาชีพ (ฉบับภาษาไทย) เล่ม 3, สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) 2558]

ความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ว่าผู้ป่วยเองให้ความสำคัญ ผู้ให้บริการทางการแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล นักเทคนิคการแพทย์ นักกายภาพบำบัด เป็นต้น ก็ได้ตระหนักถึงความปลอดภัยของผู้ป่วยเช่นกัน การฟ้องร้องทางการแพทย์ก็เกี่ยวเนื่องกับความผิดพลาดทางการดูแลรักษาผู้ป่วย ซึ่งย่อมรวมถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย

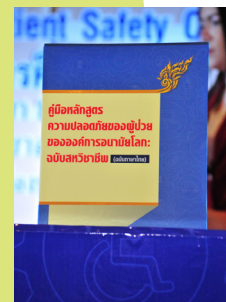
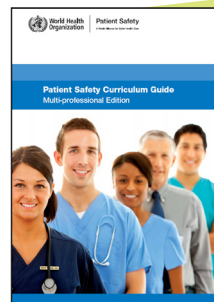

เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2559 ผมในฐานะตัวแทนคณะเภสัชศาสตร์ ได้ร่วมประชุม “การขับเคลื่อน WHO Patient Safety Curriculum ให้

กับสถาบันการศึกษา” โดยที่ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) (สรพ.) นำหลักสูตรดังกล่าวมาแปลเป็นภาษาไทย และมอบให้สถาบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากรทางสาธารณสุขและองค์การวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุข 133 แห่ง ได้นำไปบูรณาการสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เมื่อเวลาปฏิบัติงานจริงจะได้ตระหนักและมีวัฒนธรรมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นอันดับแรกในทุกกระบวนการปฏิบัติงาน

WHO Patient Safety Curriculum ฉบับ Multi-professional มีจำนวน 272 หน้า สามารถ download ได้จากเว็บไซต์ <http://www.who.int/patientsafety/education/curriculum/tools-download/en/>

สาระสำคัญของ WHO Patient Safety Curriculum ประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ Part A และ Part B

Part A ประกอบด้วย 8 บท ที่เป็นคู่มือผู้สอน ได้แก่

- 1) How to implement
- 2) How to integrate
- 3) How to teach
- 4) How to assist learning
- 5) How to assess
- 6) How to evaluate
- 7) How to use tools and resources
- 8) How to foster in networks

และ

Part B ซึ่งเป็นหัวข้อของคู่มือหลักสูตร ประกอบด้วย 11 บท ได้แก่

- 1) What is patient safety
- 2) Why applying human factors is important for patient safety
- 3) Understanding systems and the effect of complexity on patient care
- 4) Being an effective team player
- 5) Learning from errors to prevent harm
- 6) Understanding and managing clinical risk
- 7) Using quality improvement methods to improve care
- 8) Engaging with patients and carers
- 9) Infection prevention and control
- 10) Patient safety and invasive procedures
- และ 11) Improving medication safety

นอกจากนี้ในเว็บไซต์นี้ http://www.who.int/patientsafety/education/curriculum/Curriculum_Tools/en/index1.html ยังมีสรุปเนื้อหาโดยย่อของ 11 บทที่เป็นหัวข้อหลักสูตรด้วย

การขับเคลื่อน WHO Patient Safety Curriculum โดย สรพ. ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2556 โดยมีการประชุมร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพ

ต่าง ๆ หลายครั้งอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญจากองค์การอนามัยโลก จนกระทั่งมีการประชุมขับเคลื่อนในวันที่ 6 มกราคม ที่ผ่านมา ซึ่งเครือข่ายของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จะได้มีการขับเคลื่อนต่อไป นอกจากนี้ทาง สรพ. จะได้มีการจัด session ของ Patient safety curriculum ในงานประชุมวิชาการประจำปี HA National Forum ครั้งที่ 17 ระหว่างวันที่ 8 - 11 มีนาคม 2559 ด้วย

คณะเภสัชศาสตร์ในประเทศไทย ภายใต้ศูนย์ประสานงานการศึกษาเภสัชศาสตร์แห่งประเทศไทย (ศศภท.) จึงได้จัดตั้งอนุกรรมการพัฒนาหลักสูตรคุณภาพและความปลอดภัยของผู้ป่วย พบในฐานะของอนุกรรมการฯ จากคณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้ร่วมประชุมและวางแผนดำเนินการเพื่อบูรณาการนำเอา WHO Patient Safety Curriculum สำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเภสัชศาสตร์ โดยได้เริ่มมีการจัดทำโมดูลการจัดการเรียนการสอนเพื่อบูรณาการความปลอดภัยของผู้ป่วยในหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว การวางแผนการจัดประชุมเภสัชศาสตร์ศึกษา และการวิจัยในอนาคตเกี่ยวกับการบูรณาการดำเนินการขับเคลื่อนในคณะเภสัชศาสตร์ในประเทศไทยต่อไป

อรุณ

เก็บเรื่องมาแล้ว

โดย รศ.พญ.วรรณฯ ศรีโรจนกุล ประธานสภาคณาจารย์ และ ผศ.ดร.สุวิทย์ ลิมาวงษ์ปราณี สมาชิกสภาคณาจารย์

“อนาคตอุดมศึกษาไทย: จะรุ่งหรือจะร่วง??” เป็นหัวข้อของการเสวนาในการประชุมวิชาการที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) ประจำปี 2558 วันที่ 26 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ณ โรงแรมแมนดาริน แมนเจ บายเซ็นเตอร์พอยส์ กรุงเทพฯ โดยมีวิทยากรจากหลากหลายมหาวิทยาลัย เรื่องที่น่าสนใจและได้รับการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางก็คือ ปัญหาการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัย

การออกนอกระบบ

แนวความคิดการเรื่องการผลักดันให้มหาวิทยาลัยออกนอกระบบนั้นมีมาตั้งแต่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจยุค IMF วัตถุประสงค์ที่รัฐบาลต้องการให้มหาวิทยาลัยออกนอกระบบก็เนื่องมาจากเหตุ 2 ประการคือ **หนึ่ง** เพื่อลดภาระทางการเงินของภาครัฐ ให้มหาวิทยาลัยออกไปเลี้ยงตัวเอง และ **สอง** เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีระบบการบริหารที่เป็นอิสระ สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละมหาวิทยาลัยโดยอยู่ภายใต้การกำกับของรัฐ แต่ในความเป็นจริงระบบการบริหารของมหาวิทยาลัย

ก็ไม่ได้เป็นไปตามแบบนั้น เพราะว่าพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ของแต่ละมหาวิทยาลัยถูกบังคับให้เขียนเป็นแนวทางเดียวกันหมด ซึ่งไม่ได้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง และผู้ร่าง พ.ร.บ. ก็พยายามตีกรอบขีดเส้นให้มีแนวทางเดินที่ชัดเจน เพื่อป้องกันการใช้ระบบในทางที่ผิด การปฏิบัติงานที่ไม่เป็นธรรม ขาดความโปร่งใส ซึ่งอีกนัยหนึ่งก็เป็นเหตุให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยขาดอิสระ ไม่มีความคล่องตัวเท่าที่ควร

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังคงเคยชินกับระบบราชการ สิ่งที่สะท้อนให้เห็นชัดเจนก็คือ การออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศต่าง ๆ จำนวนมากหลายขั้นตอน เพื่อใช้เป็นเกราะป้องกันตนเองให้พ้นจากการใช้ดุลยพินิจ และอาจกลายเป็นกับดักทำให้ไม่กล้าตัดสินใจ ซึ่งมหาวิทยาลัยนอกระบบควรมีบริบทของภาวะผู้นำเป็นตัวขับเคลื่อนองค์กร มีการตัดสินใจเด็ดขาดรวดเร็วบนพื้นฐานของความเป็นธรรมาภิบาล

บุคลากร

ปัญหาด้านบุคลากรเป็นอีกเรื่องที่ต้องคำนึงถึง เมื่อมหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นส่วนราชการ ไม่มีข้าราชการแล้ว ความมั่นคงของผู้ปฏิบัติงานจึงไม่มี เป็นระบบสัญญาจ้างซึ่งต้องต่อสัญญากันทุกปีบ้าง 3-5 ปีบ้าง แล้วแต่มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้กำหนด ขวัญและกำลังใจของคนทำงานก็ลดลง ทำให้มหาวิทยาลัยไม่มีแรงจูงใจให้คนดี ๆ เข้ามาทำงานในระบบได้ กล่าวได้ว่าความมั่นคงของพนักงานมหาวิทยาลัยยังมีน้อยกว่าพนักงานภาคเอกชนอื่น ๆ เพราะใน พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยทุกฉบับจะเขียนเหมือนกันว่า “ไม่อยู่ภายใต้กฎหมายคุ้มครองแรงงาน ไม่อยู่ภายใต้กฎหมายแรงงานสัมพันธ์” ทำให้พนักงานมหาวิทยาลัยไม่สามารถรวมตัวกันตั้ง “สหภาพแรงงาน” ขึ้นภายในองค์กรได้นั้นหมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยไม่มีอำนาจต่อรองกับผู้บริหารได้เลย

ปัจจุบันหลายมหาวิทยาลัยใช้การหมดสัญญาจ้างเป็นเครื่องมือในการ “ไม่ต่อสัญญา” กับผู้ได้บังคับบัญชาที่เล่นดนตรีคนละคีย์กัน โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผลใด ๆ และถ้าอาจารย์หรือพนักงานไม่ได้ตระหนักถึงเวลาของสัญญาจ้างสิ้นสุดเมื่อใด ก็อาจจะต้องออกจากงานแบบกะทันหัน ไม่รู้ตัวเลยก็ได้ เพราะใน พ.ร.บ. หรือข้อบังคับมหาวิทยาลัยไม่ได้เขียนไว้ว่าต้องบอกล่วงหน้านานเท่าใดเพื่อให้เตรียมตัวหางานใหม่ ซอนี่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ขวัญกำลังใจของอาจารย์หรือพนักงานถูกบั่นทอนความมั่นคงเหมือนแขวนอยู่บนเส้นด้าย

สวัสดิการยามเกษียณ

บางมหาวิทยาลัยก็มีการบัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. ให้มหาวิทยาลัยมีการตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมหาวิทยาลัยต้องจ่ายเงินสมทบเป็น

จำนวนที่เท่ากับพนักงาน และมีเงินชดเชยให้เมื่อเกษียณ หรือหมดสัญญาจ้าง ซึ่งจะให้เท่ากับเงินเดือน เดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน แต่สูงสุดไม่เกิน 10 เท่า ถ้ามหาวิทยาลัยใดไม่ได้บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. และผู้บริหารไม่จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และไม่มีการกำหนดเงินชดเชยเมื่อเกษียณก็ไม่อาจจะฟ้องร้องได้

เงินเดือน

ฐานเงินเดือนที่รัฐจะเพิ่มให้เป็น 60% ตามที่เคยมีมติคณะรัฐมนตรี ปี 2547 ปัจจุบันคือรัฐบาลไม่มีเงินสนับสนุนเพียงพอจึงลดลงเหลือเพียง 40% และอีก 20% รัฐบาลบอกว่าให้เป็นเงินก้อนคืนมหาวิทยาลัยเพื่อมาจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเพิ่มวงเงินค่ารักษาพยาบาลให้แก่พนักงานซึ่งเงิน 20% ส่วนนี้พนักงานมหาวิทยาลัยจะไม่ได้เห็นหรือจับต้องได้ นอกจากจะมีความเจ็บป่วยเกิดขึ้น

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

มหาวิทยาลัยที่ออกมาเป็นลำดับต้น ๆ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) และมหาวิทยาลัยมหิดล (มม.) จะถูกบังคับให้พนักงานต้องออกจาก กบข. เมื่อลาออกจากการเป็นข้าราชการ และให้มหาวิทยาลัยตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นมาทดแทน ส่วนมหาวิทยาลัยที่เพิ่งออกปี 2558 มีการอนุญาตให้พนักงานอยู่ในระบบ กบข. ต่อได้ ซึ่งส่วนนี้ถือว่าพนักงานได้ประโยชน์ เพราะรัฐต้องจ่ายเงินสมทบ กบข. ให้ด้วย

โดยสรุป

ปัญหาของมหาวิทยาลัยที่ออกนอกระบบนั้นมีหลากหลายแตกต่างกันตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ซึ่งคณาจารย์และพนักงานควรจะต้องศึกษา พ.ร.บ. ของมหาวิทยาลัยตนเอง ทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้และร่วมกันกับผู้บริหารเพื่อหาทางออกในการแก้ไขหรือลดปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างราบรื่น สามารถพัฒนาและมีศักยภาพในการแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติได้ สำหรับมหาวิทยาลัยที่ยังไม่ออกนอกระบบก็ควรจะนำข้อดี-ข้อเสียของ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยทุกฉบับมาศึกษาและปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองต่อไป

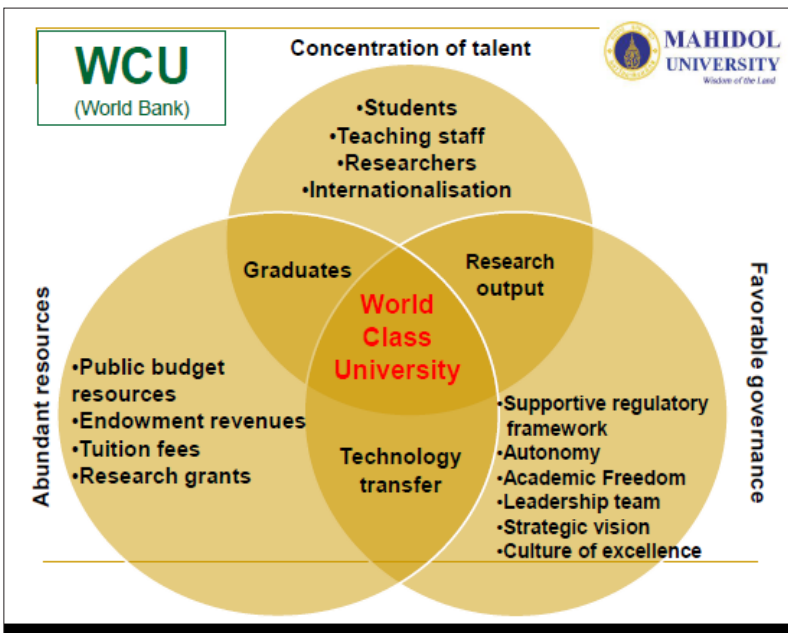
สภาคณาจารย์กับการร่วมขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยมหิดลสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลกเพื่อปัญญาของแผ่นดิน

โดย รศ.ดร.ภก.ปราโมทย์ ตระกูลเพียรกิจ
กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำ
สมาชิกสภาคณาจารย์และประธานสภาอาจารย์ คณะเภสัชศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดลมีวิสัยทัศน์มุ่งมั่นที่จะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก (World Class University: WCU) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 องค์ประกอบของ WCU มีหลายองค์ประกอบ แสดงดังรูปที่ 1 (อ้างอิงจาก <http://www.op.mahidol.ac.th/orpl/assets/การมุ่งสู่วิสัยทัศน์-“world-class-university”-โดย-ศ.คลินิก-นพ.อุดม-คชินทร.pdf>)

ปีที่แล้ว มหาวิทยาลัยได้มีการสัมมนา “ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก” และได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2559-2562 (รายละเอียดอ่านจาก<http://intranet.mahidol/op/orpl/home.html>) รวมทั้งการสื่อสารแผนยุทธศาสตร์กับหัวหน้าภาคของมหิดลทั้งหมดเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2558

และเมื่อวันที่ 8-9 มกราคม พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมาสภามหาวิทยาลัยก็ได้จัดสัมมนา (retreat) ของสภามหาวิทยาลัย เรื่อง “ทำอย่างไรมหาวิทยาลัยมหิดลจะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก” ผมมีโอกาสได้เข้าร่วมการสัมมนานี้ ในฐานะกรรมการสภามหาวิทยาลัย จากคณาจารย์ประจำ โดยผู้ร่วมสัมมนาประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัย 20 ท่าน (รวมถึงประธานสภาคณาจารย์ด้วย) รองอธิการบดีที่เกี่ยวข้อง 4 ท่าน และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภามหาวิทยาลัย 9 ท่าน ภายหลังจากการเปิดสัมมนาโดย ศาสตราจารย์ นพ.วิจารณ์ พานิช นายกสภามหาวิทยาลัยแล้ว การสัมมนาเริ่มด้วยการบรรยายพิเศษ

รูปที่ 1 องค์ประกอบของการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก

การที่มหาวิทยาลัยมหิดลมุ่งมั่นจะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลกนั้นคงไม่ใช่แต่เพียงต้องการให้มีผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World ranking) อยู่ในลำดับที่ดีเท่านั้น มหาวิทยาลัยมหิดลยังมีปณิธานคือ “ปัญญาของแผ่นดิน” และปรัชญา คือ ความสำเร็จที่แท้จริงอยู่ที่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ (<http://www.mahidol.ac.th/th/vision.htm>) ซึ่งถือได้ว่ามหาวิทยาลัยมหิดลมีความรับผิดชอบต่อสังคมในการพัฒนาประเทศและแก้ไขปัญหาทั้งระดับชาติและนานาชาติด้วย

การดำเนินการของมหาวิทยาลัยในการขับเคลื่อนฯ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

เรื่อง “How to create a world class university ทำอย่างไรมหาวิทยาลัยมหิดลจะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก” โดย ดร.ไพรินทร์ ชูโชติถาวร กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการบริหารสถาบันวิจัยสิริเมธี และโรงเรียนกำเนิดวิทย์ จุดประกายความคิดในหัวข้อ “ทำอย่างไรมหาวิทยาลัยมหิดลจะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก” ในภาคบ่ายได้แบ่งกลุ่มการสัมมนาเป็น 3 กลุ่ม คือ การบริหาร การวิจัย และการศึกษา โดยผลการประชุมของแต่ละกลุ่มได้นำมาสรุปในวันที่สองของการสัมมนา ผลการประชุมสัมมนาได้นำมาเสนอเป็นวาระพิจารณาในการประชุมสภามหาวิทยาลัยในวันพุธที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2559

รูปที่ 2 บรรยากาศการสัมมนาสภามหาวิทยาลัย

ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2550 มาตรา 26 ให้มีสภาคณาจารย์ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และกำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาคณาจารย์ ตามมาตรา 27 ไว้ 6 ข้อ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่สภามหาวิทยาลัย และอธิการบดี ในกิจการของมหาวิทยาลัย

(๒) เสนอแนะข้อคิดเห็น คำแนะนำ และให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัย และอธิการบดี เกี่ยวกับมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพคณาจารย์ ในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการกำกับดูแลการปฏิบัติ ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณดังกล่าว ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๓) เสนอแนะข้อคิดเห็น คำแนะนำ และให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี เกี่ยวกับการพัฒนาคณาจารย์ทางด้านทักษะแห่งวิชาชีพคณาจารย์

(๔) ติดตามและประเมินผลการพัฒนา คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยทางด้านทักษะแห่งวิชาชีพคณาจารย์

(๕) เชิดชูและพุดงเกียรติคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัย หรืออธิการบดีมอบหมาย” (รายละเอียดอ่านจาก http://www.senate.mahidol.ac.th/Data/pdf/rules/2550_prb.pdf)

นอกจากนี้ อำนาจหน้าที่ของสภาคณาจารย์ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยสภาคณาจารย์ พ.ศ. 2553 ยังได้เพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล ในข้อ 6 อีก 4 ข้อดังนี้

“(๖) ส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิเสรีภาพอันชอบธรรมของคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย

(๗) ส่งเสริมการระดมทุนทางปัญญา และทุนทางสังคมของคณาจารย์ เพื่อร่วมกันทำงานด้านจรรยาบรรณ วิชาการ และนโยบาย ที่มีผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยและการพัฒนาสังคมโดยรวม

(๘) วางระเบียบปฏิบัติของสภาคณาจารย์ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาคณาจารย์ที่ไม่ขัดต่อข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกระทำการกิจหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่ของสภาคณาจารย์”

จากบทบาทหน้าที่ของสภาคณาจารย์ข้างต้น มีข้อที่มีความน่าสนใจคือ “ส่งเสริมการระดมทุนทางปัญญา และทุนทางสังคมของคณาจารย์ เพื่อร่วมกันทำงานด้านจรรยาบรรณ วิชาการ และนโยบาย ที่มีผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยและการพัฒนาสังคมโดยรวม”

เนื่องจากว่าสมาชิกสภาคณาจารย์มาจากส่วนงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย หากได้มีการร่วมกันขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยโดยการส่งเสริมการระดมทุนทางปัญญา และทุนทางสังคม ก็น่าจะทำให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้มีการร่วมมือและบูรณาการของการส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และ engagement ร่วมกับภาคสังคม ภาคธุรกิจได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป สภาคณาจารย์น่าจะเป็นหน่วยงานในมหาวิทยาลัยที่มีโอกาสในการที่จะส่งเสริมให้คณาจารย์ประจำซึ่งเป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหิดลที่ปฏิบัติงานสายวิชาการ ร่วมกันขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยมหิดลสู่มหาวิทยาลัยระดับโลกเพื่อปัญญาของแผ่นดิน โดยการระดมทุนทางปัญญา และทุนทางสังคมได้

บรรณาธิการแถลง โดย รศ.ดร.ภก.ปราโมทย์ ตระกูลเพ็ชรกิจ

สวัสดีครับ ชาวมหาวิทยาลัยมหิดลและผู้อ่านทุกท่าน ช่วงปลายเดือนมกราคมจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิ

อากาศอย่างรวดเร็ว อย่าลืมดูแลรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงกันนะครับ

จากภาพปก ประธานสภาคณาจารย์ได้เรียนเชิญอธิการบดีพบสมาชิกสภาคณาจารย์เพื่อรับฟังนโยบายการบริหารมหาวิทยาลัย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

ในเดือนนี้สภาคณาจารย์ขอเสนอ สารสำคัญส่วนหนึ่งจากการประชุมวิชาการปอมท. ประจำปี 2558 โดยนำมุมมองต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อดี - ข้อเสีย ของการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยมาเล่าสู่กันฟัง และอีก 2 เรื่องเป็นเรื่องของการขับเคลื่อน WHO Patient Safety Curriculum ให้กับสถาบันการศึกษาในประเทศไทย และเรื่องสภาคณาจารย์กับการร่วมขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยมหิดลสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลกเพื่อปัญญาของแผ่นดินหวังว่าผู้อ่านจะได้ประโยชน์จากเรื่องดังกล่าวครับ

ด้วยกองทรัพยากรบุคคลร่วมกับสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ขอเชิญอาจารย์และผู้สนใจทุกท่าน เข้ารับฟังการเสวนาวิชาการ เรื่อง “เขียนหนังสือ/ตำราอย่างมีเทคนิคพิชิตตำแหน่งทางวิชาการ” วันพฤหัสบดีที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 เวลา 13.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 8 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ 60 ปี คณะเวชศาสตร์เขตร้อน

“สุดท้ายนี้ เนื่องในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ สภาคณาจารย์ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ชาวมหิดลและผู้อ่านทุกท่านประสบแต่ความสุขความเจริญ ตลอดไปครับ”

พบกันใหม่ในฉบับหน้าครับ

ข่าวสภาคณาจารย์

เป็นหนังสือในมหาวิทยาลัย และเป็นสื่อระหว่างคณาจารย์ในการรับฟังแลกเปลี่ยนทัศนคติ ข้อคิดเห็น ทั้งด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการ และอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย บทความ ข้อคิด จดหมาย เป็นความเห็นของผู้เขียนเท่านั้น มิใช่ความเห็นของสภาคณาจารย์ เกณฑ์การพิจารณาบทความเป็นไปตาม www.senate.mahidol.ac.th/th/regulation.html

บรรณาธิการประจำฉบับ กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ภก.ปราโมทย์ ตระกูลเพ็ชรกิจ

ผศ.ดร.ชาญยศ ปลื้มปีติวิริยะเวช อ.นพ.ต่อพล วัฒนา อ.ดร.ธิดิตม พัวพันสวัสดิ์

รศ.ดร.ภก.ปราโมทย์ ตระกูลเพ็ชรกิจ ผศ.น.ท.นพ.ภากร จันทน์มัญญะ

ผศ.ยงยุทธ ขจรปรีดานนท์ ผศ.สมศักดิ์ วงศ์वास ผศ.ดร.สันติ มณีวัชรรังษี

ผศ.ดร.สุวิทย์ ลิมาวงศ์ปราณี ศ.พญ.อุลิสสา ลิ้มสุวรรณ อ.ดร.อรรถพล กาญจนพงษ์พร

ประสานงานกลาง ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม เจ้าของ

สุจิรา สอนสม พัชญา วงษ์วันทนี

พรศิริ บุญมาวงศ์

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้น 5

999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

โทรศัพท์ : 0-2849-6351-2 โทรสาร : 0-2849-6351